

Opieka paliatywna (46964)

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego, 01-445 Warszawa, ul. Ciołka 27 Zakład Propedeutyki Onkologicznej, 01-445 Warszawa, ul. Ciołka 27

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Bożena Czarkowska-Pączek Prof. dr hab. n. med. Andrzej Deptała
Koordynator przedmiotu	dr hab. n. o zdr. Lena Serafin
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr hab. n. o zdr. Lena Serafin, lena.serafin@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	1. Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego dr hab. n. o zdr. Lena Serafin mgr Agnieszka Leonhart mgr Małgorzata Czaplińska mgr Ewa Magierska- Kaźmierczak mgr Nina Komasiak 2. Zakład Propedeutyki Onkologicznej dr n. med. i n. o zdr. Dominika Mękal

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	III rok, V semestr	Liczba punktów ECTS	4
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		35 – w formie e-learningu	1
seminarium (S)		10	0,3
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)		40	2
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
przygotowanie studenta do zajęć/kolokwium/egzaminu		10	0,7
samokształcenie – praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego – zgodna z efektami uczenia się przypisanymi do przedmiotu		10	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zdobycie wiedzy pozwalającej na zrozumienie podstawowych celów oraz zasad organizacji i funkcjonowania opieki paliatywno – hospicyjnej w Polsce.
C2	Zdobycie wiedzy i umiejętności pozwalających na realizowanie opieki optymalnej jakości nad osobami będącymi u kresu życia oraz ich najbliższymi.
C3	Zdobycie wiedzy dającej możliwość udzielania wsparcia psychospołecznego i duchowego osobie chorej w hospicjum i jej rodzinie.
C4	Opanowanie terminologii z zakresu onkologii, zdobycie wiedzy z zakresu epidemiologii w onkologii oraz zachorowalności i umieralności na nowotwory w Polsce.
C5	Opanowanie wiedzy w zakresie podstaw powstawania nowotworu oraz dziedzicznych i środowiskowych uwarunkowań zachorowania na nowotwór, analizy narażenia na dany czynnik kancerogeny oraz związku z zachorowaniem na określony nowotwór złośliwy.
C6	Wykreowanie właściwej postawy etycznej wobec podopiecznych wymagających opieki paliatywnej i hospicyjnej.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku
W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;
W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w opiece paliatywnej
W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania
W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
W7	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;
W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (paliatywnej);
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;

U2	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
U3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
U4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;
U15	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwą, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;
U18	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
U20	prowadzić rozmowę terapeutyczną;
U22	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;
U23	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;
U24	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;
U25	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;
U26	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2	przestrzegania praw pacjenta;
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Symbol
Wykłady (e-learning) Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego (W1-W12)	W1–Wprowadzenie do opieki paliatywnej i hospicyjnej T1 - Cele opieki paliatywnej, T2 – Definicja opieki paliatywnej i podstawowych pojęć z nią związanych, T3- Idee opieki paliatywnej: społeczne zjawisko przeżywania śmierci i procesu umierania.	D.W10
	W2–Wprowadzenie do opieki paliatywnej i hospicyjnej T4 - Miejsca świadczenia opieki paliatywnej – organizacja opieki stacjonarnej i niestacjonarnej. T5 – Regulacje prawne świadczenia opieki paliatywnej w Polsce, T6 – Rozwój opieki paliatywnej w Polsce i świecie, T7 – Prekursorzy opieki paliatywnej w Polsce i na świecie.	D.W3, D.W10
	W3 – Leczenie bólu w opiece paliatywnej, T8 – Definicja bólu, T9 – Etiopatogeneza bólu, T10 – Różnicowanie bólu ze względu na miejsce powstania i czas trwania, T11 – Subiektywne i obiektywne objawy bólu, T12 – Narzędzia do oceny bólu, T13 – Farmakologiczne i nefarmakologiczne metody leczenia bólu, T14 – Trójstopniowa drabina analgetyczna, T15 - Podawanie leków przeciwbólowych różnymi drogami, obserwacja objawów ubocznych farmakoterapii, T16– Pielęgnacja portów donaczyniowych.	D.W1, D.W2, D.W6
	W4 – Objawy występujące u nieuleczalnie chorych i rola pielęgniarki w zwalczaniu objawów towarzyszących chorobie T17 – Objawy ze strony układu pokarmowego, T18 – Rola pielęgniarki w zwalczaniu objawów ze strony układu pokarmowego u chorych w opiece paliatywnej, T19 – Pielęgnacja przetok odżywczych i odprowadzających, T20 – Rola pielęgniarki w żywieniu enteralnym i paraenteralnym, T21 - Problemy pielęgnacyjne i postępowanie pielęgniarki w opiece paliatywnej nad pacjentami z objawami ze strony układu pokarmowego.	D.W1, D.W2, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7
	W5 – Objawy występujące u nieuleczalnie chorych i rola pielęgniarki w zwalczaniu objawów towarzyszących chorobie T22 – Objawy ze strony układu oddechowego, T23 - Farmakologiczne i nefarmakologiczne metody zwalczania objawów ze strony układu oddechowego, T24 – Pielęgnacja chorego z tracheostomią, T25 – Udział pielęgniarki w tlenoterapii, T26 – Problemy pielęgnacyjne i postępowanie pielęgniarki w opiece paliatywnej nad pacjentami z objawami ze strony układu oddechowego.	D.W1, D.W2, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7
	W6 - Objawy występujące u nieuleczalnie chorych i rola pielęgniarki w zwalczaniu objawów towarzyszących chorobie T27 – Objawy ze strony układu moczowego, T28 – Pielęgnacja pacjenta z urostomią, nefrostomią i cystostomią, T29 – Farmakologiczne i nefarmakologiczne metody zwalczania objawów ze strony układu moczowego, T30 – Problemy pielęgnacyjne i postępowanie pielęgniarki w opiece paliatywnej nad pacjentami z objawami ze strony układu moczowego.	D.W1, D.W2, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7

	W7- Objawy występujące u nieuleczalnie chorych i rola pielęgniarki w zwalczaniu objawów towarzyszących chorobie T31 – Objawy ze strony układu nerwowego, T32 – Farmakologiczne i nefarmakologiczne metody zwalczania objawów ze strony układu nerwowego, T33 – problemy pielęgnacyjne i postępowanie pielęgniarki w opiece paliatywnej nad pacjentami z objawami ze strony układu nerwowego.	D.W1, D.W2, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7
	W8 – Objawy występujące u nieuleczalnie chorych i rola pielęgniarki w zwalczaniu objawów towarzyszących chorobie T34 – Problemy skórne pacjentów w opiece paliatywnej; nowoczesne opatrunki specjalistyczne, T35 – Owrzodzenie nowotworowe i pielęgnacja pacjenta z owrzodzeniem nowotworowym, T36 – Odleżyny i pielęgnacja pacjenta z odleżynami.	D.W1, D.W2, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7
	W9 – Rehabilitacja chorych w opiece paliatywnej; stany nagłe w opiece paliatywnej, T37 - Stany nagłe w opiece paliatywnej, T38 – problemy pielęgnacyjne i postępowanie pielęgniarki w opiece paliatywnej nad pacjentami z objawami ze strony układu nerwowego, T39 – Rehabilitacja chorego w poszczególnych okresach nieuleczalnej choroby, T40 – Prawidłowa organizacja otoczenia chorego, T41 – Powikłania długotrwałego unieruchomienia.	D.W1, D.W2, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7
	W10 – Opieka psychologiczna nad chorym i jego rodziną. Komunikowanie się z chorym i jego rodziną, T42 – Problemy psychiczne, duchowe, chorych w opiece paliatywnej, T43 – Reakcje emocjonalne na sytuację nieuleczalnej choroby, T44 – Problemy rodziny chorego, T45 - Wsparcie rodziny w opiece nad chorym w stanie terminalnym, w okresie umierania i żałoby, T46 - Reakcja chorego i opiekunów na chorobę i pobyt w hospicjum, T47 – Podstawowe zasady komunikowania się z chorym i jego rodzina w opiece paliatywnej, T48 – Komunikacja werbalna i niewerbalna.	
	W11 – Problemy pielęgnacyjne chorych w opiece paliatywnej – planowanie opieki, T49 – Przyjęcie chorego do hospicjum, T50 – Ocena stanu chorego, T51 - Reakcja chorego i opiekunów na chorobę i pobyt w hospicjum, T52 – Diagnozowanie problemów pacjentów w opiece paliatywnej, T53 – Planowanie opieki pielęgniarstwa i priorytetyzacja zadań, T54 – Współpraca w zespole interdyscyplinarnym opieki paliatywnej.	D.W3, D.W7, D.W8
	W12 – Etyka w paliatywnej; opieka nad chorym umierającym; ocena i analiza jakości życia osób w terminalnej fazie choroby nieuleczalnej T55 – Etyka w opiece paliatywnej, T56 – Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem umierającym i jego rodziną, T57 - Jakość opieki paliatywno-hospicyjnej, T58 – Narzędzia do oceny jakości opieki.	D.W3
Wykłady (e-learning) Zakład Profilaktyki Onkologicznej (W13, W14, W15)	W13 – Objawy występujące u nieuleczalnie chorych. Zaburzenia odżywiania i ich leczenie w opiece paliatywnej T59 – Objawy ze strony układu pokarmowego, T60 – Jadłowstręt, zmęczenie nowotworowe, zespół kacheksja – anoreksja, T61 – Farmakologiczne i nefarmakologiczne metody zwalczania objawów ze strony układu pokarmowego, T62 - Wyniszczenie w chorobie nowotworowej (patogeneza, przyczyny i następstwa niedożywienia), stadia kacheksji nowotworowej w paliatywnej fazie choroby	
	W14-Ocena stanu odżywienia i leczenie zaburzeń odżywiania w opiece paliatywnej.	

	T63 - Ocena stanu odżywienia chorego w paliatywnej fazie choroby nowotworowej (badania antropometryczne, badania laboratoryjne), badania przesiewowe, pogłębiona ocena stanu odżywienia T64 - Leczenie zaburzeń odżywiania w opiece paliatywnej. Oszacowanie zapotrzebowania na składniki pokarmowe u chorego w opiece paliatywnej. W15- T65 - Objawy występujące w schyłkowej fazie procesu nowotworowego (ból przewlekły, duszność, kaszel, czkawka, męczliwość, itp.) u chorego poddanego opiece paliatywnej i sposoby ich kontroli (metody farmakologiczne i niefarmakologiczne), W 16 – Żywnienie w opiece paliatywnej, wspomaganie i leczenie żywieniowe osób w terminalnej fazie choroby nieuleczalnej, T66 Cele leczenia żywieniowego, wskazania do leczenia żywieniowego, przeciwwskazania do leczenia. T67 - Zalecenia żywieniowe w przypadku braku łaknienia, w przypadku szybkiego nasycenia się i uczucia pełności po posiłku, w przypadku nudności, wymiotów, odczuwania suchości w jamie ustnej, występowania biegunek i zaparć. W17- Metody leczenia żywieniowego w opiece paliatywnej, T68 - Metody leczenia żywieniowego (dieta doustna, doustne suplementy pokarmowe, żywienie dojelitowe, żywienie pozajelitowe), T69- Monitorowanie leczenia żywieniowego u chorych objętych opieką paliatywną. T-70 Przygotowanie do leczenia żywieniowego; warunki rozpoczęcia leczenia żywieniowego, ryzyko metaboliczne T-71 Preagonia i agonia a leczenie żywieniowe, przerwanie leczenia żywieniowego.T-72 Dylematy etyczne	
Samokształcenie	T72 – Identyfikacja problemów pielęgnacyjnych chorych objętych opieką paliatywną i planowanie opieki pielęgniarstwa.	D.W3, D.U1, D.U15
Seminaria Zakład Profilaktyki Onkologicznej	Celem seminarium jest zdobycie wiedzy przez studenta niezbędnej do opieki nad pacjentami z rozpoznaniem choroby nowotworowej. T73 - Powstawanie nowotworu złośliwego. Podstawowe terminy epidemiologiczne. Epidemiologia nowotworów w Polsce. Polskie źródła danych epidemiologicznych w onkologii. T74- Struktura zachorowań i zgonów w Polsce. T75- Genetyczne uwarunkowania rozwoju nowotworu złośliwego. Środowiskowe uwarunkowania rozwoju nowotworu złośliwego, T76 - Objawy kliniczne najczęściej występujących nowotworów (rak płuca, rak piersi, rak prostaty, rak jelita grubego, rak żołądka, rak szyjki macicy, rak jajnika, rak endometrium, rak nerki, nowotwory skóry)T77 – Nauka samobadania piersi, T78 – Podaje przykłady i potrafi w różnej formie zaprezentować przykłady prewencji chorób nowotworowych.T-89 Ocenia stan odżywienia i stan kliniczny u chorego w paliatywnej fazie choroby nowotworowej i ustala prawidłową metodę wsparcia, leczenia żywieniowego (opis przypadku). T80 Oszacowuję zapotrzebowanie chorego na składniki odżywcze.	
Zajęcia praktyczne Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego	T81 - Monitoruje stan zdrowia pacjenta przez ocenę podstawowych parametrów życiowych , T82- Oblicza dawki leków, przygotowuje i podaje choremu leki różnymi drogami zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza, T83 - Pomaga choremu w: jedzeniu, w wydalaniu, podaje basen / kaczkę, zakłada i zdejmuję osobie dorosłej pampersa, wykonuje toaletę krocza, pomaga choremu w poruszaniu się, pomaga choremu w przemieszczaniu się	D.U1, D.U3, D.U4, D.U15, D.U17, D.U18, D.U20, D.U22, D.U24, D.U26

	transportuje chorego; Pomaga choremu w zapewnianiu czystości: wykonuje kąpiel chorego w wannie/ pod prysznicem, wykonuje golenie chorego, T84 - Pielęgnuje skórę i jej wytwory, T85 - Dobiera technikę i sposoby zakładania opatrunków na rany, T86 - Wykonuje zabiegi doodbytnicze – lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu, T87 - Zakłada cewnik do pęcherza moczowego, wykonuje płukanie pęcherza moczowego, usuwa cewnik z pęcherza moczowego, T88 - Układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych: wysokiej, półwysokiej, Trendelenburga, zmienia pozycje, układa pacjenta z zastosowaniem udogodnień, T89 - Wykonuje: gimnastykę oddechową, drenaż ułożeniowy, inhalacje, T90 - Prowadzi obserwację chorego w kierunku zapobiegania wystąpienia niepożądanych objawów w związku z zaawansowanym procesem choroby nowotworowej lub nieuleczalnej o innej etiologii, T91 - Prowadzi rehabilitację przyłożkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej, T92 - Dokonuje wyboru stylu komunikowania się z pacjentem i w zespole terapeutycznym, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji stresu, choroby nowotworowej i metody leczenia, T93 - Prowadzi dokumentację opieki nad chorym (kartę obserwacji, kartę zabiegów pielęgniarskich, książkę raportów pielęgniarskich, kartę profilaktyki i leczenia odleżyn, kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samo opieki), Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu, stosuje leczenie przeciwbólowe, Tworzy warunki do godnego umierania, T94 - Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece, T95 - Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu, T96 - Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece, T97 - Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych, T98 - Przestrzega praw pacjenta, T99 - Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe, T100 - Przestrzega tajemnicy zawodowej, T101 - Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej, T102 - Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej, T103 - Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	
Praktyki zawodowe	T81 - Monitoruje stan zdrowia pacjenta przez ocenę podstawowych parametrów życiowych, T82- Oblicza dawki leków, przygotowuje i podaje choremu leki różnymi drogami zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza, T83 - Pomaga choremu w: jedzeniu, w wydalaniu, podaje basen / kaczkę, zakłada i zdejmuję osobie dorosłej pampersa, wykonuje toaletę krocza, pomaga choremu w poruszaniu się, pomaga choremu w przemieszczaniu się transportuje chorego; Pomaga choremu w zapewnianiu czystości: wykonuje kąpiel chorego w wannie/ pod prysznicem, wykonuje golenie chorego, T84 - Pielęgnuje skórę i jej wytwory, T85 - Dobiera technikę i sposoby zakładania opatrunków na rany, T86 - Wykonuje zabiegi doodbytnicze – lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu, T87 - Zakłada cewnik do pęcherza moczowego, wykonuje płukanie pęcherza moczowego, usuwa cewnik z pęcherza moczowego, T88 - Układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych: wysokiej, półwysokiej, Trendelenburga, zmienia pozycje, układa pacjenta z zastosowaniem udogodnień, T89 - Wykonuje: gimnastykę oddechową, drenaż ułożeniowy, inhalacje, T90 - Prowadzi obserwację chorego w kierunku zapobiegania wystąpienia niepożądanych objawów w związku z zaawansowanym procesem choroby nowotworowej lub nieuleczalnej o innej etiologii, T91 - Prowadzi rehabilitację przyłożkową i usprawnianie ruchowe	D.U1, D.U3, D.U4, D.U15, D.U18, D.U20, D.U22, D.U26

	pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej, T92 - Dokonuje wyboru stylu komunikowania się z pacjentem i w zespole terapeutycznym, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji stresu, choroby nowotworowej i metody leczenia, T93 - Prowadzi dokumentację opieki nad chorym (kartę obserwacji, kartę zabiegów pielęgniarstwa, książkę raportów pielęgniarstwa, kartę profilaktyki i leczenia odleżyn, kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samo opieki), Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu, stosuje leczenie przeciwbólowe, Tworzy warunki do godnego umierania, T94 - Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece, T95 - Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu, T96 - Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece, T97 - Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych, T98 - Przestrzega praw pacjenta, T99 - Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe, T100 - Przestrzega tajemnicy zawodowej, T101 - Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej, T102 - Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej, T103 - Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	
Samokształcenie – praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego – zgodna z efektami uczenia się przypisanymi do przedmiotu	T1 Objawy występujące u nieuleczalnie chorych i rola pielęgniarki w zwalczaniu objawów towarzyszących chorobie T2 Rehabilitacja chorych w opiece paliatywnej; stany nagłe w opiece paliatywnej	D.W1 - D.W4

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. de Walden – Gałuszko K, Kaptacz A (red.): Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. PZWL, Warszawa 2017.
2. de Walden – Gałuszko K., Ciałkowska-Rysz A. (red.): Medycyna Paliatywna. PZWL, Warszawa 2022.

Uzupełniająca

1. Kinghorn S., Gaines S. (red.) Opieka Paliatywna. Wydawnictwo Edra, Wrocław 2007.
2. Kubler – Ross E. Rozmowy o śmierci i umieraniu. Media Rodzina 2006
3. Sak-Dankosky N., Serafin L. (red.) Opieka zorientowana na osobę. PZWL 2024

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Wykłady	Zaliczenie pisemne – test wiedzy składający się z 30 pytań jednokrotnego wyboru – TEST ELEKTRONICZNY	60% poprawnych odpowiedzi
Seminaria	Obserwacja, dyskusja, obecność na zajęciach.	100% obecności
Zajęcia praktyczne	Obserwacja, sprawdzian umiejętności praktycznych, obecność na zajęciach	75% poprawności wykonania zadania, 100% obecności

Praktyki zawodowe	Obserwacja, sprawdzian umiejętności praktycznych, obecność na zajęciach	75% poprawności wykonania zadania, 100% obecności
Samokształcenie – praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego – zgodna z efektami uczenia się przypisanymi do przedmiotu	dyskusja panelowa/dyskusja okrągłego stołu/ proces pielęgnowania/test/gra dydaktyczna/analiza artykułu pod kątem EBNP/metoda problemowa/burza mózgów/storytelling/metaplan	1. Metody aktywizujące- aktywne uczestnictwo w pracy samokształceniowej prowadzonej w ramach konsultacji ze studentami. 2. Test- próg zaliczeniowy 60% prawidłowych odpowiedzi 3. Proces pielęgnowania- Student: zgromadził niezbędne informacje o sytuacji zdrowotnej pacjenta (..../ 3 pkt) określił prawidłowo cele pielęgnowania i problemy zdrowotne pacjenta (..../ 4 pkt) prawidłowo określił priorytety w opiece nad pacjentem (..../ 2 pkt) wyczerpująco zaplanował i opisał plan opieki pielęgniarskiej (..../ 5 pkt) ocenił efekty swoich działań i ich wpływ na sytuację zdrowotną pacjenta (..../ 2 pkt) prawidłowo zaplanował edukację i wytyczne do opieki nad pacjentem po wypisie (uwzględnił współpracę z rodziną i z POZ) (..../ 4 pkt) Ocena:< 12 punktów – nie zaliczone 12,5-13,5 punktów – dostateczny 14-15,5 punktów – dostateczny plus 16-17 punktów – dobry 17,5-18,5 punktów – ponad dobry 19-20 punktów – bardzo dobry Pozytywna samoocena – rzeczywistego obrazu samego siebie (zdolności do samooceny, znajomości swoich mocnych i słabych stron, odpowiedzialności za uczenie się i własny rozwój); Pozytywna ocena z wykorzystaniem metody 360 stopni. Pozytywna samoocena – rzeczywistego obrazu samego siebie (zdolności do samooceny, znajomości swoich mocnych i słabych stron, odpowiedzialności za uczenie się i własny rozwój); Pozytywna ocena z wykorzystaniem metody 360 stopni.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Zajęcia praktyczne prowadzone są w 2 placówkach.
Hospicjum Onkologiczne im. Św. Krzysztofa, ul. Pileckiego 105, Warszawa
Emais Sp.z.o.o, Rezydencja Antonina, ul. Czajewicza 23a, 05-550 Piaseczno